



# Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

Rapport  
Signalisten

KPMG AB  
2025-01-23  
Antal sidor 13



## Signalisten

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	6
3	Inledning	7
4	Resultat av granskningen	7
4.1	Organisation och styrning	7
4.2	Riskanalys och intern kontroll	8
4.3	Rutiner, riktlinjer och kontrollaktiviteter	9
4.4	Samverkan	11
5	Samlad bedömning och rekommendationer	13

## 1 Sammanfattning

KPMG har av Solna stads lekmannarevisorer fått i uppdrag att granska Signalistens arbete mot välfärdsbedrägerier och övriga oegentligheter.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Signalistens förebyggande arbete i form av styrning, intern kontroll och uppföljningar, är tillräckligt för att motverka välfärdsbedrägerier och andra former av oegentligheter.

**Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att stiftelsens förebyggande arbete endast delvis är tillräckligt för att motverka välfärdsbedrägerier och andra former av oegentligheter.**

Välfärdsbedrägerier definieras av SKR som när en extern aktör – företag eller privatperson – otillbörligen utnyttjar kommunala medel för egen vinning. Denna granskning fokuserar främst på oegentligheter utförda av privata utförare som ska utföra välfärdstjänster.

Granskningen har visat att stiftelsen saknar styrande dokument som formaliserar och förtydligar arbetet mot välfärdsbrottslighet, liksom utpekade funktioner med formaliserat ansvar för detta. Vi noterar att staden tagit fram vissa underlag med bäring på välfärdsbedrägerier och oegentligheter, därtill framgår det inte om dessa omfattar Signalisten.

Vi kan emellertid konstatera att det finns vissa arbetssätt och processer som syftar till att förebygga oegentligheter även om välfärdsbrottslighet i sig inte uppfattas vara ett uttalat problemområde inom stiftelsen.

Mot bakgrund av att stiftelsen verkar inom en sektor där riskbilden för välfärdsbrottslighet är hög anser vi det angeläget att skapa en mer aktiv kultur och kommunikation för att skapa medvetenhet och kunskap rörande denna problematik.

I det följande redovisas samlad bedömning av revisionsfråga per revisionsobjekt:

Revisionsfråga	Bedömning
Finns det en definierad strategi samt ett aktivt ledarskap och kommunikation avseende välfärdsbedrägerier?	Delvis
Finns en ändamålsenlig organisation och styrning för stadens arbete mot välfärdsbedrägerier och andra oegentligheter?	Nej
Har stiftelsen säkerställt att en riskanalys med inriktning på välfärdsbedrägerier har genomförts?	Delvis
Finns ändamålsenliga kontroller för att förebygga och upptäcka välfärdsbedrägerier och oegentligheter?	Delvis

**Signalisten**

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

<b>Finns rutiner för vilka åtgärder som ska vidtas vid misstankar om välfärdsbedrägeri och andra oegentligheter samt rutiner för återkrav och är ansvarsfördelningen tydlig?</b>	Nej
<b>Sker intern och extern samverkan och erfarenhetsutbyte, till exempel mellan förvaltningar, med andra kommuner och myndigheter?</b>	Delvis

*För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.*

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi styrelsen i Signalisten att:

- Beakta hur en tillräcklig och ändamålsenlig organisation och ett aktivt ledarskap kan etableras i syfte att skapa en kultur av riskmedvetenhet
- Genomföra en riskanalys med avseende på välfärdsbedrägerier och oegentligheter
- Dokumentera processen för uppföljning av leverantörer
- Fastställa rutiner för hur misstankar om välfärdsbrottslighet ska hanteras
- Vidareutveckla strukturer för intern och extern samverkan inom området
- Tillhandahålla utbildning specifikt avseende välfärdsbrottslighet för både anställda och förtroendevalda

## 2 Bakgrund

KPMG har av Solna stads lekmannarevisorer fått i uppdrag att granska stiftelsens arbete mot välfärdsbedrägerier och övriga oegentligheter. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

I betänkandet *Kontroll för ökad tilltro (SOU 2020:35)*<sup>1</sup> konstateras att förutsättningarna för ett mer sofistikerat och medvetet missbruk av välfärdssystemen har ökat under de senaste två decennierna. Faktorer som framhålls vara bidragande till detta är digitaliseringen av välfärden, ökad rörlighet av arbetskraft och ett ökat inslag av privata utförare i välfärdssystemen. Utredningar visar att såväl omfattningen av felaktiga utbetalningar som andelen misstänkta bidragsbrott är hög. Välfärdsbrottslighet definieras av SKR som när en extern aktör – företag eller privatperson – otillbörligen utnyttjar kommunala medel för egen vinning.

Kommuners verksamheter innefattar flera attraktiva områden för välfärdsbedrägerier och ansvariga nämnder behöver därför tillse att det finns en ändamålsenlig styrning, internkontrollsystem samt uppföljningar som motverkar välfärdsbedrägerier och andra oegentligheter. Risker som kan föreligga i en kommun är oklara riktlinjer och kontrollrutiner för bedömning av företagets/organisationens/den enskildes kvalificering samt för beviljande av ersättning/stöd/bidrag. Det föreligger också utmaningar i vilka möjligheter och förutsättningar den enskilda handläggaren har att genomföra kontroller. Det kan också finnas risker för otillräckliga bakgrundskontroller av leverantörer och uppföljningar av avtal med tjänsteleverantörer.

Brottsförebyggande rådet identifierar i fallande ordning vård- och omsorgsverksamhet, föreningsbidrag och skolverksamhet som de områden där flest felaktigheter upptäcks<sup>2</sup>.

1 juli 2023 trädde en ny lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Lagen syftar till att säkerställa att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat underlag tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder. Lagen gör det än mer angeläget att säkerställa att kommunen har förmåga att förebygga, upptäcka och förhindra välfärdsbedrägerier och andra oegentligheter.

I stadens trygghetsstrategi för 2024–2026 lyfts att arbete mot välfärdsbrottslighet är en viktig insats för att förebygga brottslighet. I kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2024 anges att styrelsen under året ska initiera ett förvaltningsövergripande arbete för att motverka välfärdsbrott genom kompetensutveckling och utveckling av arbetsätt.

Mot bakgrund av ovan identifierade risker har revisorerna bedömt att det finns behov av att genomföra en fördjupad granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier och övriga oegentligheter.

<sup>1</sup> Betänkande - Kontroll för ökad tilltro avseende utredningen om samordning av statliga utbetalningar från välfärdssystemen, Statens offentliga utredningar (SOU 2020:35)

<sup>2</sup> Brottsförebyggande rådet, Välfärdsbrott mot kommuner och regioner – Fel och oegentligheter bland företag och föreningar, s. 59, (Rapport 2022:1).

## Signalisten

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

## 2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om stiftelsens förebyggande arbete i form av styrning, intern kontroll och uppföljningar är tillräckligt för att motverka välfärdsbedrägerier och andra former av oegentligheter.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Finns det en definierad strategi samt ett aktivt ledarskap och kommunikation avseende välfärdsbedrägerier?
- Finns en ändamålsenlig organisation och styrning för stadens arbete mot välfärdsbedrägerier och andra oegentligheter?
- Har styrelsen säkerställt att en riskanalys med inriktning på välfärdsbedrägerier har genomförts?
- Finns ändamålsenliga kontroller för att förebygga och upptäcka välfärdsbedrägerier och oegentligheter?
  - o Finns ändamålsenliga system för kontroll av leverantörer och utförare avseende välfärdsbedrägerier och övriga oegentligheter?
- Finns rutiner för vilka åtgärder som ska vidtas vid misstankar om välfärdsbedrägeri och andra oegentligheter samt rutiner för återkrav och är ansvarsfördelningen tydlig?
- Sker intern och extern samverkan och erfarenhetsutbyte, till exempel mellan förvaltningar, med andra kommuner och myndigheter?

Granskningen har avgränsats till styrelsen för Signalisten. Granskningen fokuserar främst på oegentligheter utförda av privata utförare som ska utföra välfärdstjänster. Granskningen har inte inkluderat iakttagelser avseende kontroller kopplade till hyreskontrakt och bostadsförmedling.

## 2.2 Revisionskriterier

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
- Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Kommuner ska bidra till att samhällets samlade brottsförebyggande arbete bedrivs på ett effektivt sätt.

## Signalisten

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

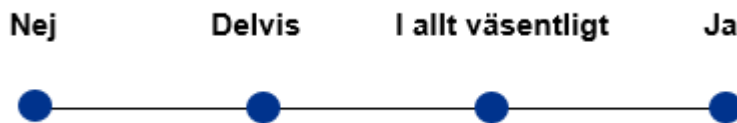
- COSO:s (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ramverk för intern styrning och kontroll, 2013
- Tillämpbara interna rutiner och riktlinjer

## 2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av stadgar, upphandlingshandbok samt interna riktlinjer och rutiner
- Intervjuer har genomförts med ordförande för och VD för Signalisten

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.



Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade funktioner.

## 3 Inledning

Bostadsstiftelsen Signalisten i Solna (hädanefter Signalisten eller *stiftelsen*) är enligt stadgarna<sup>3</sup> ett allmännyttigt bostadsföretag, som har till ändamål att inom Solna stad förvärva, uppföra och förvalta bostadsfastigheter med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar. Dess organisation omfattar fyra övergripande avdelningar som avser ekonomi, utveckling, marknad och fastigheter. Stiftelsen förvaltar cirka 4000 lägenheter och har vid granskningstillfället cirka 80 anställda.

## 4 Resultat av granskningen

### 4.1 Organisation och styrning

#### 4.1.1 Organisation

Signalisten saknar funktioner med uttalat ansvar för frågor som berör välfärdsbedrägerier. Stiftelsen har en kvalitetsenhet som arbetar med avvikelshantering. Vid eventuella avvikelser följs dessa upp av enheten, leverantörer och avtalscontrollers. Av skriftlig återkoppling framgår att VD och styrelse innehar det huvudsakliga ansvaret för att säkerställa att lyfta eventuella oegentligheter. Detta har emellertid inte fastställts i någon dokumentation. Vidare framgår att avtalscontroller medverkar vid avtalsuppföljning och kan på så vis underlätta och hjälpa avtalsägande chefer att upptäcka felaktigheter och brottslighet, därtill framkommer att samtliga medverkande funktioner i en avtalsuppföljning – exempelvis avtalsägare, beställare, upphandlare och avtalscontroller har ett ansvar att lyfta eventuella misstankar om brott eller andra felaktigheter.

Vi redogör mer detaljerat för uppföljning av avtal och avvikelshantering i rapportavsnitt *4.3.2 Kontroller avseende upphandling och avtal*.

Intervjuade anger att stiftelsen är ansluten till Rättvist byggande<sup>4</sup>. Därigenom har välfärdsbedrägerier som område aktualiserats i högre grad inom organisationen, bland annat genom arbetet med intern kontroll (se rapportavsnitt 4.2). Vidare framgår att välfärdsbedrägerier adresseras vid stiftelsens strategidagar som genomförs två gånger per år.

#### 4.1.2 Styrande dokument

Signalisten saknar styrande dokument med direkt bäring på välfärdsbedrägerier. Detta gäller såväl stadgar och verksamhetsplaner som andra dokument som kan utgöra styrning inom området. Då granskningen genomfördes hade staden nyligen påbörjat ett organiserat arbete mot välfärdsbrottslighet. Som en första aktivitet har en riktlinje<sup>5</sup> för arbetet tagits fram, vilken beslutades under tiden då granskningen pågick. Riktlinjen beskriver prioriterade insatser på en övergripande nivå och betonar att det är var och

<sup>3</sup> Kommunfullmäktige 2024-03-25

<sup>4</sup> En branschorganisation som arbetar för att främja "en byggbransch fri från arbetslivskriminalitet". Källa: rattvistbyggande.se

<sup>5</sup> DATUM HÄR

## Signalisten

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

ens ansvar att "bidra till arbetet inom sina verksamheter, genom att förebygga, upptäcka och åtgärda brott och andra oegentligheter som sker inom ramen för stadens verksamheter". Riktlinjen innehåller även en definition av begreppet välfärdsbrottslighet samt fastställer ansvar och former för uppföljning av arbetet. Av dokumentet framgår att det omfattar stiftelsen i de delar där det är tillämpligt.

Vi har tagit del av underlag med indirekt bäring på arbetet mot välfärdsbedrägerier. Det gäller en rutin för representation, mutor och gåvor samt riktlinjer för direktupphandling. Dessa redovisas i rapportavsnitt 4.3 *Rutiner, riktlinjer och kontrollaktiviteter*.

### 4.1.3 Bedömning

#### **Vi bedömer att Signalisten saknar en ändamålsenlig organisation och styrning för arbetet mot välfärdsbedrägerier och andra oegentligheter.**

Vår uppfattning är att det finns en ickeformaliserad förväntan beträffande kvalitetsenhetens ansvar att eskalera oegentligheter. Ska enheten ha detta ansvar bör det formaliseras och förtydligas, vilket ger grund för att bygga en organisation och arbetsprocesser som motsvarar ett sådant uppdrag.

#### **Vi bedömer att Signalisten delvis har en definierad strategi samt aktivt ledarskap och kommunikation avseende välfärdsbedrägerier.**

Vi konstaterar att ägaren tagit fram policys och strategier för bland annat säkerhet, trygghet och konkurrensutsättning, vilket utgör delasppekter av välfärdsbrottslighet. Det framgår emellertid inte tydligt om stiftelsen omfattas av dessa dokument, vilket vi anser behöver förtydligas.

Den nyligen antagna riktlinjen mot välfärdsbrottslighet ger uttalad inriktning för det förebyggande arbetet mot välfärdsbrottslighet och utgör grund för stiftelsens fortsatta arbete.

Genom anslutandet till Rättvist byggande har stiftelsen gjort ett aktivt ställningstagande för att motverka oegentligheter, vilket är ett viktigt för att stärka det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier.

## 4.2 Riskanalys och intern kontroll

Av intervjuer framgår att Signalisten i riskanalysen för 2024 utgått från tekniska nämndens risk- och sårbarhetsanalys. Denna har sedan anpassats till risker som är aktuella för stiftelsen. Här framgår att stiftelsen beaktat två risker med direkt eller indirekt bäring på välfärdsbedrägerier. Dessa är (i) risken *otillbörlig påverkan* som kopplas till kontrollmomentet *nyanställd personal utbildas i vad som gäller vid mutor, jäv och oegentligheter* samt (ii) risken *leverantörer lever ej upp till avtalade villkor* som kopplas till kontrollmomentet *kontroll av att leverantörer lever upp till avtalade villkor*. Dessa har vid granskningstillfället inte hunnit följas upp. Inför kommande års riskanalys anges att extern kompetens planeras att anlitas i syfte att följa upp kontrollmomenten inom ramen för stiftelsens verksamhet. Detta i syfte att stärka arbetet med den interna kontrollen

## 4.2.1 Bedömning

**Vi bedömer att Signalisten delvis säkerställt att en riskanalys med inriktning på välfärdsbedrägerier har genomförts.**

Vi konstaterar att styrelsen fastställt kontrollmoment som berör granskningens tema utifrån perspektivet kring mutor, jäv och oegentligheter. Vidare återfinns kontrollmoment med indirekt bäring på välfärdsbedrägerier. Vi noterar emellertid att en riskanalys med specifik inriktning på välfärdsbrottslighet inte har gjorts. En sådan riskanalys bidrar till att identifiera särskilt utsatta processer och områden, vilket kan utgöra grund för det fortsatta arbetet mot välfärdsbrottslighet.

## 4.3 Rutiner, riktlinjer och kontrollaktiviteter

I enlighet med granskningens avgränsning fokuserar detta kapitel på rutiner och kontroller för att minska risker för oegentligheter hos privata utförare och leverantörer. Rapportavsnittet inleds med en redovisning av styrande dokument som rör kontrollaktiviteter av leverantörer. Efter det följer en redovisning av kontroller avseende upphandling och avtal.

### 4.3.1 Styrande dokument

#### 4.3.1.1 *Rutin för representation, mutor och gåvor*

Rutin för representation, mutor och gåvor<sup>6</sup> syftar till att informera om gällande regler för att undvika otillbörliga situationer. Av underlaget framgår att anställda förväntas konsultera närmaste chef eller ekonomiavdelningen vid tveksamheter. Vidare framkommer att gåvor av ringa värde som kan erbjudas alla medarbetare är tillåtna, men alkoholhaltiga drycker är förbjudna. Mutbrott definieras och bedöms utifrån flera faktorer, såsom kopplingen till tjänsteutövningen och förmånens värde. I dokumentet hänvisas även till bestickning, vilket inte finns kvar i brottsbalken sedan flera år tillbaka.

#### 4.3.1.2 *Riktlinjer för direktupphandling*

Riktlinje för direktupphandling<sup>7</sup> ska förklara hur och när en direktupphandling kan samt får genomföras. Riktlinjernas efterlevnad ska följs upp av upphandlingsfunktionen som även tillser att dess innehåll hålls uppdaterat och aktuellt genom en årlig schemalagd översyn.

Underlaget specificerar att Signalisten ska verka för att återkommande behov identifieras och beräknas i syfte att samordna inköp samt att minimera risken för otillåtna inköp. Upphandlingsfunktionen ska därför:

- löpande analysera genomförda inköp i syfte att kartlägga områden där direktupphandlingsgränsen riskerar att passeras under innevarande eller kommande räkenskapsår

---

<sup>6</sup> Ledningsgruppen, 2021-09-21

<sup>7</sup> Ledningsgruppen, 2022-06-21

## Signalisten

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

- stötta verksamheten att utreda om inköp kan genomföras som direktupphandling.

### 4.3.1.3 Upphandlingshandbok

Som stöd inför och under pågående avtal finns en upphandlingshandbok<sup>8</sup>. Underlaget reglerar ansvar under upphandlingsprocesser och avtalsförvaltning. Av underlaget framgår att kvalitetsansvarig ska se till att stickprovskontroller utförs löpande, till exempel på fakturor, utfört arbete och leveranser utifrån ställda krav i avtalet. Upphandlare ansvarar bland annat för att årligen utföra internrevision av genomförda inköp och upphandlingar och i dialog med övriga i organisationen säkerhetsställa att riktlinjer och policy inom upphandlingsområdet efterlevs.

Av skriftlig återkoppling framkommer att stiftelsen tagit fram en kartläggning av inköpsprocessen samt leverantörsuppföljning, denna anges komma ersätta upphandlingshandboken vid antagande.

### 4.3.2 Kontroller avseende upphandling och avtal

Enligt muntlig redogörelse genomförs leverantörskontroller på olika sätt, bland annat riskrapportering inför beslut, platsbaserad uppföljning på byggarbetsplatser samt avtalsmässig uppföljning.

Inför samtliga genomförandebeslut tar stiftelsens ledningsgrupp del av riskrapportering, således bland annat vid upphandlingar. Riskerna som inkluderas i rapporterna varierar och avser inte alltid välfärdsbedrägerier men kan komma att beröra området.

De platsbaserade kontrollerna genomförs på så vis att representanter för stiftelsen gör oannonserade platsbesök för att säkerställa att entreprenörens anställda har korrekta anställningsvillkor och följer arbetstidslagstiftning samt att arbete utförs enligt avtal. Kontrollerna uppges även omfatta avstämning mot det tidredovisningssystem som används på byggarbetsplatser, en kontroll som beskrivs anpassad utifrån att riskbilden för oegentligheter är hög inom byggbranschen.

I enlighet med angivet i rapportkapitel 4.3.1.3 *Upphandlingshandbok* genomförs årligen internrevision och stickprovskontroller av genomförda inköp och upphandlingar. Hur detta löpande kontrollarbete ter sig specificeras emellertid inte. Verksamheten saknar även uttalade rutiner för de kontroller som genomförs inför avtalsskrivande utifrån eventuella uteslutningsgrunder som exempelvis kreditvärdighet och bakgrundskontroller.

Gällande avtalsuppföljning och administrativa leverantörskontroller beskrivs att uppföljning utgår från nämnd upphandlingshandbok och riktlinjen för direktupphandling. För att stärka tillämpning av dokumenten genomförs årlig utbildning med berörda medarbetare. Om avtalsavvikelse uppdagas, till exempel kopplade till fakturor, handläggs de i ett avvikelshanteringssystem. Avvikelse upptäcks i regel av berörd avtalscontroller som vid dylika situationer kontaktar leverantören för att gå igenom avvikelserna. Vid dessa fall representeras stiftelsen och leverantören av ombud och

---

<sup>8</sup> Ej daterad

## Signalisten

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

utredningsprocessen följer en fastställd rutin<sup>9</sup>. Detta har enligt uppgift endast inträffat ett fåtal gånger.

### 4.3.3 Bedömning

**Vi bedömer att Signalisten delvis har ändamålsenliga kontroller för att förebygga och upptäcka välfärdsbedrägerier och oegentligheter.**

Stiftelsen har ett arbetssätt kring leverantörskontroller för att säkerställa avtalstrohet och upptäcka oegentligheter. Detta arbete är emellertid inte fastställt i skriftlig rutin eller riktlinje. Rutinerna för representation, mutor och gåvor innehåller tydliga riktlinjer för att undvika otillbörliga situationer, dock ser vi att dokumentet behöver uppdateras för att harmonisera med gällande lagstiftning. Riktlinjerna för direktupphandling och upphandlingshandboken ger en ram för att hantera inköp och avtal, men risker för otillåtna inköp kvarstår om inte behoven identifieras och samordnas effektivt. Verksamheten har vidare ett behov av att konkretisera hur kontroller inför avtalsskrivande sker för att minska risken för att ingå avtal med oseriösa aktörer.

Även om ledningsgruppen tar del av riskrapporteringar, kan variationen i vilka risker som inkluderas innebära att vissa områden, som välfärdsbedrägerier, inte alltid får tillräcklig uppmärksamhet. Därför anser vi att även om flera viktiga kontroller finns på plats, krävs ytterligare förstärkningar för att göra dem fullt ändamålsenliga.

### 4.3.4 Rutiner vid misstankar om välfärdsbedrägerier och oegentligheter

Utöver det arbete kring avvikelshanteringssystemet som beskrivits i tidigare avsnitt saknar stiftelsen konkreta rutiner som redogör för hur misstankar om välfärdsbedrägerier ska hanteras. Vi har tagit del av ett underlag som beskriver hur organisationens visselblåsarfunktion kan nyttjas och vad som är att betrakta som oegentligheter och missförhållanden. Underlaget saknar innehåll som förtydligar hur välfärdsbrottslighet definieras och vad som kan vara en misstänkt situation.

Muntligen anges att det vid misstankar om välfärdsbrottslighet och oegentligheter ska genomföras en polisanmälan av ansvarig chef, alternativt VD.

### 4.3.5 Bedömning

**Vi bedömer att Signalisten inte har rutiner för åtgärder som ska vidtas vid misstankar om välfärdsbedrägerier och andra oegentligheter.**

Sådana rutiner kan utgöra stöd för vilka avvikelser som bör analyseras närmare, vilka funktioner som ska involveras samt vilken funktion som i slutänden ansvarar för att upprätta en polisanmälan. Därvid bedömer vi att styrelsen bör tillse att sådana rutiner upprättas.

## 4.4 Samverkan

Enligt intervjuer ingår representanter för stiftelsen i olika forum som främst baseras på branschkoppling eller den enskildas funktion, exempelvis ett nätverk för

<sup>9</sup> Nya flöden 2024-10-02, ej daterad

## Signalisten

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

avtalscontrollers samt Rättvist byggande som vi beskrev i rapportavsnitt 4.1.1 (*Organisation*). Välfärdsbedrägerier diskuteras inom merparten av dessa konstellationer. Dock deltar stiftelsen inte i något specifikt forum med avseende på välfärdsbrottslighet.

Samverkansarbete sker utefter behov dels internt inom stiftelsen och stadens verksamheter, dels externt med övriga branschorganisationer. Denna samverkan utgörs inte av insatser mot välfärdsbedrägerier, utan inom ramen för ordinarie verksamhet. Samverkan med funktioner inom exempelvis socialtjänsten eller säkerhetssamordnare har således inte aktualiserats. Av intervjuer framgår att det inom ett samverkansforum delgavs information om att en entreprenör nyttjat svart arbetskraft, varvid stiftelsen avstod att teckna avtal med entreprenören.

Stiftelsens anställda och förtroendevalda har enligt uppgift inte tagit del av kompetenshöjande insatser.

### 4.4.1 Bedömning

#### **Vi bedömer att det delvis sker samverkan och erfarenhetsutbyte inom Signalisten.**

Samverkan bidrar till erfarenhetsbyggande och lärande, likaledes är utbildning ett effektivt sätt att medvetandegöra problematiken och skapa förståelse för vilka risktytor som finns inom stiftelsen.

Då stiftelsen verkar inom en bransch med uttalad riskbild för välfärdsbrottslighet anser vi att utbildning med specifikt avseende på välfärdsbrottslighet bör ges till samtliga anställda och förtroendevalda.

## 5 Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att bedöma om Signalistens förebyggande arbete i form av styrning, intern kontroll och uppföljningar, är tillräckligt för att motverka välfärdsbedrägerier och andra former av oegentligheter.

**Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att stiftelsens förebyggande arbete endast delvis är tillräckligt för att motverka välfärdsbedrägerier och andra former av oegentligheter.**

Granskningen har visat att stiftelsen saknar styrande dokument som formaliserar och förtydligar arbetet mot välfärdsbrottslighet, liksom utpekade funktioner med formaliserat ansvar för detta. Vi noterar att staden tagit fram vissa underlag med bäring på välfärdsbedrägerier och oegentligheter, därtill framgår det inte om dessa omfattar Signalisten.

Vi kan emellertid konstatera att det finns vissa arbetssätt och processer som syftar till att förebygga oegentligheter även om välfärdsbrottslighet i sig inte uppfattas vara ett uttalat problemområde inom stiftelsen.

Mot bakgrund av att stiftelsen verkar inom en sektor där riskbilden för välfärdsbrottslighet är hög anser vi det angeläget att skapa en mer aktiv kultur och kommunikation för att skapa medvetenhet och kunskap rörande denna problematik.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi styrelsen i Signalisten:

- Beakta hur en tillräcklig och ändamålsenlig organisation och ett aktivt ledarskap kan etableras i syfte att skapa en kultur av riskmedvetenhet
- Genomföra en riskanalys med specifikt avseende på välfärdsbedrägerier och oegentligheter
- Dokumentera processen för uppföljning av leverantörer
- Fastställa rutiner för hur misstankar om välfärdsbrottslighet ska hanteras
- Vidareutveckla strukturer för intern och extern samverkan inom området
- Tillhandahålla utbildning specifikt avseende välfärdsbrottslighet för både anställda och förtroendevalda



**Signalisten**

Granskning av stadens arbete mot välfärdsbedrägerier

2025-01-23

Datum som ovan

KPMG AB

Helena Hansson

*Certifierad kommunal yrkesrevisor,  
specialist*

Sofie Ernerudh

*Verksamhetsrevisor*

Nadia Ismael

*Verksamhetsrevisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.